

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของการเป็นนักเล่าเรื่องชุมชน
ผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ กรณีศึกษา ชุมชนคลองใหญ่
อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง

Needs for self-development to be storytellers in
social media communities and online platform:

A case study of Klong Yai Community,
Tamot District, Phatthalung Province

บัณฑิต ทองสงฆ์ (Bundit Thongsong)^{1,*}

เสริมศักดิ์ ขุนพล (Serm Sak Khunpol)²

จาริยา สุทธิพันธ์ (Jariya Sutthinon)³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็น
ในการเสริมสร้างศักยภาพนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์

¹สำนักงานมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

E-mail: bandit@tsu.ac.th

²คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

E-mail: Serm Sak@tsu.ac.th

³ฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยทักษิณ พัทลุง 93210 E-mail: jariya@tsu.ac.th

¹Staff office, Thaksin University, Songkhla, 90000, Thailand

²Faculty of Humanities and Social Sciences, Thaksin University, Songkhla,
90000, Thailand

³Division of Student Affairs, Thaksin University, Phatthalung, 93210,
Thailand

*Corresponding author, E-mail: bandit@tsu.ac.th

(Received : June 27, 2024 ; Revised : December 8, 2024; Accepted :
January 7, 2025)

กรณีศึกษา ชุมชนคลองใหญ่ อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ศึกษาด้วยแบบสอบถาม ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน คลองใหญ่ อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง จำนวน 51 คน และ 45 คน ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนคลองใหญ่ ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง (ร้อยละ 60) มีอายุช่วง 41-50 ปี (ร้อยละ 51.10) อยู่ในกลุ่มวิสาหกิจกลุ่ม ผลิตภัณฑ์ OTOP (ร้อยละ 64.40) เป็นสมาชิก (ร้อยละ 66.70) และมีการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 53.30) สำหรับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเอง ของการเป็นนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ กรณีศึกษา ชุมชนคลองใหญ่ พบว่า ด้านความรู้มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ความเข้าใจ ในการกำหนดตัวละครเรื่องเล่า ความเข้าใจในการกำหนดปมความขัดแย้งเรื่องเล่า ความเข้าใจในการกำหนดเค้าโครงเรื่องเล่า และความเข้าใจในการสรุปเรื่องเล่า (ค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 1.04 1.02 1.02 และ 1.02 ตามลำดับ) ด้านทักษะมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ความสามารถในการกำหนดปมความขัดแย้งเรื่องเล่า ความสามารถในการกำหนดประเด็นเรื่องเล่าของชุมชน และความสามารถในการใช้ Application VIVA VDO (ค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 1.26 1.00 และ 0.96 ตามลำดับ) และด้านเจตคติ มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ มีความซื่อสัตย์และซื่อตรงเกี่ยวกับเรื่องเล่า มีใจกว้างรับฟัง และเคารพความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นของบุคคลอื่นต่อการนำเสนอ เรื่องเล่าของตนเอง และมีศรัทธาเกี่ยวกับเรื่องเล่า (ค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.98 0.95 และ 0.86 ตามลำดับ)

คำสำคัญ : ความต้องการจำเป็น, นักเล่าเรื่องชุมชน,
สื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์

Abstract

This research aims to investigate the essential needs for enhancing the capabilities of community storytellers through social media and online platforms. The study employs a survey research design, focusing on the Klong Yai Community in Ta Mot District, Phatthalung Province. The population and sample consist of 51 and 45 members of the community enterprise, respectively. Data analysis was conducted using the mean, standard deviation, and $PNI_{modified}$. The research findings revealed that the community enterprise members are mostly female (60 percent), and more than a half of them aged around 41-50 years (51.10 percent), are members of OTOP product groups (64.40 percent), are members/committees (66.70 percent), and graduated primary level (53.30 percent). The samples needs knowledge the most. The first three topics they need are an understanding of the determination of narrative characters, an understanding of the determination of narrative conflict, an understanding of the determination of narrative content structure, and an understanding of narrative summary ($PNI_{modified}$ at 1.04, 1.02, 1.01, and 1.02 respectively). In the dynamic landscape of skill acquisition, participants highlighted narrative analysis as a critical competency, emphasizing the nuanced extraction of pivotal conflicts and underlying systemic issues. Additionally, they expressed a strong need for proficiency in digital media, particularly video editing software compatible with VDO format. These skills were deemed essential, as indicated by the $PNI_{modified}$ scores of 1.26, 1.00, and 0.96, respectively.

Regarding attitudinal factors, participants emphasized the importance of honesty, open-mindedness, and confidence in their storytelling abilities. These qualities were seen as crucial for fostering effective communication and audience engagement, with $PNI_{modified}$ scores of 0.98, 0.95, and 0.86, respectively.

Keywords : Needs Assessment, Community Story Teller,
Social Media and Online Platforms

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนเพราะในชุมชนของประเทศไทยมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ วัฒนธรรมที่หลากหลาย สิ่งแวดล้อมที่ดี อาหารที่อร่อย และบุคลากรบริการที่สร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว โดยหัวใจสำคัญของการท่องเที่ยวในชุมชน คือ การสื่อสารข้อมูลของชุมชนที่ถูกต้อง เป็นจริง และชี้ชวนให้นักท่องเที่ยวเห็นคุณค่าของชุมชนได้อย่างน่าสนใจ นั่นก็คือ การสร้างเรื่องเล่าของชุมชน โดยเรื่องเล่าของชุมชนมีหลายประเภท เช่น ประวัติความเป็นมา ภูมิปัญญา สถานที่ท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ ซึ่งการจะสร้างเรื่องเล่าได้ทรัพยากรบุคคลในพื้นที่ชุมชนก็ต้องมีศักยภาพเป็นนักเล่าเรื่องชุมชน

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของการเป็นนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ กรณีศึกษา ชุมชนคลองใหญ่ อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง คือ ความต้องการในการพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพในการเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ ประกอบด้วย ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ (ฉันทรา พุนศิริ, 2554, น. 44) โดยในชุมชนคลองใหญ่ อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง มีกิจกรรมกลุ่มวิสาหกิจที่หลากหลาย เช่น กลุ่มขนมทองม้วน กลุ่มเครื่องแกงบ้านใหม่ กลุ่มเครื่องแกงโหล๊ะสบ้ำ กลุ่มเฟอร์นิเจอร์รักไม้ กลุ่มสุขภาพ และกลุ่มน้ำตกลาดเตยหรืออีกชื่อหนึ่ง คือ ชมรมดอกกล้วยบาน โดยชุมชนมีความสนใจในการพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพในการเล่าเรื่องชุมชนและนำเสนอเรื่องเล่าชุมชนบนสื่อสังคมแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-based tourism)ที่กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็วในปัจจุบันและมีแนวโน้มที่จะเติบโตมากขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตามหัวใจสำคัญของการท่องเที่ยวในชุมชนคือการสื่อสารข้อมูลของชุมชนที่ถูกต้อง เป็นจริง และชี้ชวนให้นักท่องเที่ยวเห็นคุณค่าของชุมชน ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพในการเล่าเรื่องชุมชนและนำเสนอเรื่องเล่าชุมชนบนสื่อสังคมแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อให้ชุมชนมีศักยภาพในการเล่าเรื่องชุมชนและนำเสนอเรื่องเล่าชุมชนบนสื่อสังคมแพลตฟอร์มออนไลน์จึงมีความสำคัญ และยังเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-based tourism)

แนวทางการพัฒนาทักษะการเป็นนักเล่าเรื่องชุมชนมี 5 ประเด็น คือ

- 1) ผู้สื่อสารต้องรู้ว่าตัวเองจะมองหาหรือให้คุณค่ากับอะไร
- 2) การสื่อสารเป็นเรื่องของภายในหรือภายนอก การค้นหาภายในตัวเองและออกไปสัมผัสโลกภายนอก
- 3) การสื่อสารเป็นเรื่องในกรอบ นอกกรอบ การเลือกเรื่องที่จะเล่า ผู้สื่อสารต้องกลับมาสู่ภายในตนเองว่าเป็นคนอย่างไร มีมุมมองอย่างไร
- 4) ใช้ความรู้สีก่อนความคิด และ
- 5) ฟัง และยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น (ธัญวิช วิเชียรพันธ์, 2562, น. 1-11) อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังมียงานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการการพัฒนาคนให้มาทำหน้าที่เป็นนักเล่าเรื่องชุมชน นักสื่อความหมายท้องถิ่น หรือมีคฤเทศก์นำเที่ยวอยู่บ้างแล้ว แต่ยังไม่มียงานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรบุคคลให้มีศักยภาพเป็นนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึง หลากหลาย และรวดเร็ว อย่างเช่น Facebook Page ฯลฯ โดยใช้แอปพลิเคชัน (Application) อย่างง่ายในการพัฒนาเนื้อหาเรื่องเล่าให้น่าสนใจ เช่น Application CANVA, Application VIVA VDO ซึ่งการใช้แอปพลิเคชัน (Application) มีข้อจำกัดในการใช้ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนคลองใหญ่

ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาศักยภาพตนเองของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนคลองใหญ่ อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพ นักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์จึงเป็นกระบวนการที่สำคัญ เนื่องจากการศึกษาความต้องการจำเป็นเป็นการมุ่งศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาที่ตรงจุดและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย (นลินทิพย์ คชพงษ์, 2562, น. 1-12) อีกทั้งการศึกษาค้นคว้าความต้องการจำเป็นจะทำให้ทราบความต้องการจำเป็นมากที่สุดที่จะทำให้ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็น และสามารถกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาของความต้องการจำเป็น (จิตรรัตน์ ตันนิรัตน์, 2565, น. 236-247) จากความสำคัญของการศึกษาค้นคว้าความต้องการจำเป็นดังกล่าว นักวิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของการเป็นนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ กรณีศึกษา ชุมชนคลองใหญ่ อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างศักยภาพนักร้องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ กรณีศึกษา ชุมชนคลองใหญ่ อำเภอยะโฮมด จังหวัดพัทลุง

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของการเป็นนักร้องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ กรณีศึกษา ชุมชนคลองใหญ่ อำเภอยะโฮมด จังหวัดพัทลุง เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร คือ สมาชิกกลุ่มของชุมชนวิสาหกิจชุมชนคลองใหญ่ จำนวน 51 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนคลองใหญ่ จำนวน 45 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในชุมชนคลองใหญ่ เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างศักยภาพนักร้องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ จำนวน 20 ข้อ พัฒนาแบบสอบถามโดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพ (Potential) เรื่องเล่า (Storytelling) และสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ (Social Network and Platform Online) และให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพนักร้องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับความมุ่งหมาย (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC) ทุกข้อคำถามในแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.981 มีกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) ทำหนังสือถึงชุมชนเพื่อขออนุญาตและเก็บรวบรวมข้อมูล 2) จัดส่งแบบสอบถามผ่านระบบ Google Form และ 3) ติดตามการตอบกลับ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ประเภทกลุ่มวิสาหกิจในชุมชน การดำรงตำแหน่งในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และระดับการศึกษาสูงสุด ด้วยการหาค่าความถี่และร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลสภาพการดำเนินการปัจจุบันและสภาพการดำเนินการที่คาดหวังของศักยภาพนักร้องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแตกต่างของศักยภาพนักร้องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ จำแนกตามประเภทกลุ่มวิสาหกิจในชุมชนด้วยการวิเคราะห์

ความแปรปรวน (Anova) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและการจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยใช้วิธี Priority Needs Index_{modified} (PNI_{modified}) โดยการหาค่าผลต่างของสภาพการดำเนินการที่คาดหวังกับสภาพ การดำเนินการปัจจุบันแล้วหารด้วยสภาพการดำเนินการปัจจุบัน (สุวิมล ร่องวาณิช, 2558, น. 279) ดังนี้

$$\text{ความต้องการจำเป็น} = \frac{\text{สภาพการดำเนินการที่คาดหวัง(I) - สภาพการดำเนินการปัจจุบัน(D)}}{\text{สภาพการดำเนินการปัจจุบัน(D)}}$$

โดยมีเกณฑ์การพิจารณาความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างศักยภาพนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ คือ พิจารณาความต้องการจำเป็นจากค่า PNI_{modified} ที่มากกว่าหรือเท่ากับค่า PNI_{modified} รวมของแต่ละด้าน และจัดลำดับความต้องการจำเป็นด้วยวิธีการเรียงลำดับค่า PNI_{modified} จากมากไปหาน้อย

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของการเป็นนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ กรณีศึกษา ชุมชนคลองใหญ่ อำเภอดะหมัด จังหวัดพัทลุง นำเสนอ 3 ประเด็น ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของการเป็นนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ กรณีศึกษา ชุมชนคลองใหญ่ อำเภอดะหมัด จังหวัดพัทลุง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 60.00) มีอายุ 41-50 ปี (ร้อยละ 51.10) สังกัดกลุ่มผลิตภัณฑ์ OTOP (ร้อยละ 64.40) ดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิก/กรรมการในกลุ่ม (ร้อยละ 66.70) และมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 53.30) รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของการเป็น นักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ กรณีศึกษา ชุมชนคลองใหญ่ อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง

N = 45

ประเด็น	จำนวน	เปอร์เซ็นต์
เพศ	45	100.00%
ชาย	18	40.00%
หญิง	27	60.00%
อายุ	45	100.00%
21-30 ปี	2	4.40%
31-40 ปี	12	26.70%
41-50 ปี	23	51.10%
51 ปีขึ้นไป	8	17.80%
ประเภทกลุ่มวิสาหกิจในชุมชน	45	100.00%
กลุ่มผลิตภัณฑ์ OTOP	29	64.40%
กลุ่มท่องเที่ยว/กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	12	26.70%
กลุ่มส่งเสริมสุขภาพ	4	8.90%
ตำแหน่งในกลุ่ม	45	100.00%
ประธานกลุ่ม	6	13.30%
สมาชิก/กรรมการในกลุ่ม	30	66.70%
อื่น ๆ (ระบุ) รองประธาน/เลขานุการกลุ่ม	9	20.00%
ระดับการศึกษาสูงสุด	45	100.00%
มัธยมศึกษาตอนต้น	24	53.30%
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	14	31.30%
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส.	7	15.60%

2. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างสภาพปัจจุบันของศักยภาพนักร้อง
ชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ กรณีศึกษา ชุมชนคลองใหญ่ อำเภอบึง
ตะพาน จังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลความแตกต่างสภาพปัจจุบันของศักยภาพ
นักร้องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ จำแนกตามประเภทกลุ่ม
วิสาหกิจในชุมชน ประกอบด้วย กลุ่มผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่มท่องเที่ยว/กลุ่มอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกลุ่มส่งเสริมสุขภาพ มีข้อมูลดังนี้
ด้านความรู้เกี่ยวกับนักร้องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ พบว่า
กลุ่มผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่มท่องเที่ยว/กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และกลุ่มส่งเสริมสุขภาพ มีศักยภาพในการเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและ
แพลตฟอร์มออนไลน์ทุกด้านไม่แตกต่างกัน (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.43 2.54 และ 2.16,
S.D. เท่ากับ 0.53 0.54 และ 0.31 ตามลำดับ) ด้านทักษะเกี่ยวกับนักร้องชุมชน
ผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ พบว่า กลุ่มวิสาหกิจในชุมชน กลุ่มผลิตภัณฑ์
OTOP กลุ่มท่องเที่ยว/กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกลุ่ม
ส่งเสริมสุขภาพ มีศักยภาพในการเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์
ทุกด้านไม่แตกต่างกัน (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.42 2.32 และ 2.41, S.D. เท่ากับ 0.53
0.55 และ 0.56 ตามลำดับ) ด้านเจตคติเกี่ยวกับนักร้องชุมชนผ่านสื่อสังคมและ
แพลตฟอร์มออนไลน์ พบว่า กลุ่มผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่มท่องเที่ยว/กลุ่มอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกลุ่มส่งเสริมสุขภาพ มีศักยภาพในการเล่า
เรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ทุกด้านไม่แตกต่างกัน (ค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 2.63 2.71 และ 2.50, S.D. เท่ากับ 0.34 0.30 และ 0.35 ตามลำดับ)
รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ความแตกต่างสภาพปัจจุบันของศักยภาพนักร้องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ กรณีศึกษา ชุมชนคลองใหญ่ อำเภอดำรงวิทยะปาลัย จังหวัดพังงา

ศักยภาพ นักร้องเรื่อง ชุมชน	กลุ่ม ผลิตภัณฑ์ OTOP		กลุ่ม ท่องเที่ยว/ กลุ่มอนุรักษ์ ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม				F	Sig.	แปลผล
			กลุ่มอนุรักษ์ ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม		กลุ่ม ส่งเสริม สุขภาพ				
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
1. ด้าน ความรู้ เกี่ยวกับ นักร้องเรื่อง ชุมชนผ่าน สื่อสังคมและ แพลตฟอร์ม ออนไลน์	2.43	0.53	2.54	0.54	2.16	0.31	0.819	.448	ไม่ แตกต่างกัน
2. ด้านทักษะ เกี่ยวกับ นักร้องเรื่อง ชุมชนผ่าน สื่อสังคมและ แพลตฟอร์ม ออนไลน์	2.42	0.53	2.32	0.55	2.41	0.56	0.136	.873	ไม่ แตกต่างกัน
3. ด้านเจตคติ เกี่ยวกับ นักร้องเรื่อง ชุมชนผ่าน สื่อสังคมและ แพลตฟอร์ม ออนไลน์	2.63	0.34	2.71	0.30	2.50	0.35	0.635	.535	ไม่ แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของการเป็นนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ กรณีศึกษา ชุมชนคลองใหญ่ อำเภอยะโฮมด จังหวัดพัทลุง พบว่า ด้านความรู้เกี่ยวกับนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ความเข้าใจในการกำหนดตัวละครเรื่องเล่า ความเข้าใจในการกำหนดปมความขัดแย้งเรื่องเล่า ความเข้าใจในการกำหนดเค้าโครงเรื่องเล่า และความเข้าใจในการสรุปเรื่องเล่า (ค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 1.04 1.02 1.02 และ 1.02 ตามลำดับ) ด้านทักษะเกี่ยวกับนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ความสามารถในการกำหนดปมความขัดแย้งเรื่องเล่า ความสามารถในการกำหนดประเด็นเรื่องเล่าของชุมชน และความสามารถในการใช้ Application VIVA VDO (ค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 1.26 1.00 และ 0.96 ตามลำดับ) และด้านเจตคติเกี่ยวกับนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ มีความซื่อสัตย์และซื่อตรงเกี่ยวกับเรื่องเล่า มีใจกว้างรับฟังและเคารพความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นของบุคคลอื่นต่อการนำเสนอเรื่องเล่าของตนเอง และมีศรัทธาเกี่ยวกับเรื่องเล่า (ค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.98 0.95 และ 0.86 ตามลำดับ) รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของการเป็นนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ กรณีศึกษา ชุมชนคลองใหญ่ อำเภอยะโฮมด จังหวัดพัทลุง

ตัวแปร	องค์ประกอบ	ค่าเฉลี่ย สภาพ ปัจจุบัน	S.D.	ค่าเฉลี่ย สภาพ คาดหวัง	S.D.	ค่า PNI	จัด ลำดับ
1. ด้านความรู้เกี่ยวกับนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์		2.44	0.52	4.64	0.41	0.90	
	1.1 ความเข้าใจในการกำหนดประเด็นเรื่องเล่าเพื่อสร้างเรื่องเล่าของผลิตภัณฑ์ในกลุ่มวิสาหกิจของท่าน	2.33	0.60	4.44	0.50	0.91	4
	1.2 ความเข้าใจในการกำหนดปมความขัดแย้งเรื่องเล่า	2.31	0.60	4.67	0.48	1.02	2
	1.3 ความเข้าใจในการกำหนดตัวละครเรื่องเล่า	2.29	0.59	4.67	0.48	1.04	1
	1.4 ความเข้าใจในการกำหนดเค้าโครงเรื่องเล่า	2.31	0.60	4.67	0.48	1.02	2
	1.5 ความเข้าใจในการสรุปเรื่องเล่า	2.31	0.85	4.67	0.48	1.02	2
	1.6 ความเข้าใจในการใช้ Application CANVA	2.36	0.80	4.67	0.48	0.98	3

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบ	ค่าเฉลี่ย สภาพ ปัจจุบัน	S.D.	ค่าเฉลี่ย สภาพ คาดหวัง	S.D.	ค่า PNI	จัด ลำดับ
	1.7 ความเข้าใจ ในการใช้ Application VIVA VDO	2.82	0.53	4.67	0.48	0.66	6
	1.8 ความเข้าใจ ในการเปิดเพจ เฟซบุ๊ก	2.76	0.43	4.67	0.48	0.69	5
2. ด้านทักษะเกี่ยวกับนักเล่าเรื่อง ชุมชนผ่านสื่อสังคมและ แพลตฟอร์มออนไลน์		2.39	0.52	4.67	0.48	0.95	
	2.1 ความสามารถ ในการกำหนด ประเด็นเรื่องเล่า ของชุมชน	2.33	0.83	4.67	0.48	1.00	2
	2.2 ความสามารถ ในการกำหนด ปมความขัดแย้ง เรื่องเล่า	2.07	0.75	4.67	0.48	1.26	1
	2.3 ความสามารถ ในการกำหนด ตัวละครเรื่องเล่า	2.49	1.01	4.67	0.48	0.88	6
	2.4 ความสามารถ ในการกำหนด เค้าโครงเรื่องเล่า	2.42	0.54	4.67	0.48	0.93	4
	2.5 ความสามารถ ในการสรุป เรื่องเล่า	2.49	0.55	4.67	0.48	0.88	6

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบ	ค่าเฉลี่ย สภาพ ปัจจุบัน	S.D.	ค่าเฉลี่ย สภาพ คาดหวัง	S.D.	ค่า PNI	จัด ลำดับ
	2.6 ความสามารถในการใช้ Application CANVA	2.47	0.55	4.67	0.48	0.89	5
	2.7 ความสามารถในการใช้ Application VIVA VDO	2.38	0.49	4.67	0.48	0.96	3
	2.8 ความสามารถในการเปิดเพจ	2.49	0.51	4.67	0.48	0.88	6
3. ด้านเจตคติเกี่ยวกับนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์		2.64	0.33	4.92	0.12	0.86	
	3.1 มีคุณธรรมจริยธรรมเกี่ยวกับเรื่องเล่า	2.78	0.42	4.67	0.48	0.68	4
	3.2 มีความซื่อสัตย์และซื่อตรงเกี่ยวกับเรื่องเล่า	2.53	0.50	5.00	0.00	0.98	1
	3.3 มีใจกว้างรับฟังและเคารพความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นของบุคคลอื่นต่อการนำเสนอเรื่องเล่าของตนเอง	2.56	0.50	5.00	0.00	0.95	2
	3.4 มีศรัทธาเกี่ยวกับเรื่องเล่า	2.69	0.47	5.00	0.00	0.86	3

บทสรุป

มีข้อค้นพบว่า ผู้ประกอบการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนคลองใหญ่ อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ช่วงอายุ 41-50 ปี กลุ่มผลิตภัณฑ์ OTOP ดำรงตำแหน่งสมาชิก/กรรมการในกลุ่ม และมีการศึกษาระดับประถมศึกษา โดยแต่ละกลุ่มผลิตภัณฑ์จะมีความต้องการในการพัฒนาตนเองของการเป็นนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ ไม่แตกต่างกัน โดยมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของการเป็นนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ ด้านความรู้ คือ ความเข้าใจในการกำหนดตัวละครเรื่องเล่า ความเข้าใจในการกำหนดปมความขัดแย้งเรื่องเล่า ความเข้าใจในการกำหนดเค้าโครงเรื่องเล่า และความเข้าใจในการสรุปเรื่องเล่า ด้านทักษะ คือ ความสามารถในการกำหนดปมความขัดแย้งเรื่องเล่า ความสามารถในการกำหนดประเด็นเรื่องเล่าของชุมชน และความสามารถในการใช้ Application VIVA VDO ด้านเจตคติ คือ มีความซื่อสัตย์และซื่อตรงเกี่ยวกับเรื่องเล่า มีใจกว้างรับฟังและเคารพความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นของบุคคลอื่น ต่อการนำเสนอเรื่องเล่าของตนเอง และมีศรัทธาเกี่ยวกับเรื่องเล่า

อภิปรายผล

จากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของการเป็นนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ กรณีศึกษา ชุมชนคลองใหญ่ อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยอภิปรายผล 3 ประเด็น ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สะท้อนให้เห็นว่า การเสริมสร้างศักยภาพนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ ที่สอดคล้องกับกลุ่มเพศหญิง ช่วงอายุ 41-50 ปี กลุ่มผลิตภัณฑ์ OTOP ดำรงตำแหน่งสมาชิก/กรรมการในกลุ่ม และมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีโอกาสผลักดันให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของตนเองและพัฒนาชุมชนคลองใหญ่ อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุงได้อย่างรวดเร็ว และเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับการกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาสตรีไปสู่ลักษณะที่พึงประสงค์ที่รัฐก็ให้ความสำคัญในการพัฒนาสตรีเช่นเดียวกัน โดยรัฐมุ่งพัฒนาสตรีให้มีความพร้อมใน 3 ด้าน คือ คุณลักษณะส่วนตัว ชีวิต ครอบครัว และการมีส่วนร่วมในสังคมต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในชุมชน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยกระตุ้นให้สตรีมีความคิดสร้างสรรค์ มีความขยันหมั่นเพียร มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองให้มีลักษณะที่สามารถจะช่วยเหลือตนเองและ

ครอบครัวได้ รวมทั้งมีความรู้ในการประกอบอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้แก่ตนเอง และครอบครัว (อนิษฐา หาญภักดีนิยม, 2564, น. 358)

2. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างสภาพปัจจุบันของศักยภาพนักร้องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ สะท้อนให้เห็นว่า การเสริมสร้างศักยภาพนักร้องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ สามารถกำหนดกระบวนการการพัฒนาโดยให้สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจในชุมชนเข้าร่วมกระบวนการพัฒนาโดยใช้กระบวนการเดียวกันได้ ทั้งกลุ่มผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่มท่องเที่ยว/กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกลุ่มส่งเสริมสุขภาพ โดยมีเป้าหมายคือการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกในชุมชน ซึ่งการมุ่งให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทั้งการร่วมพูดคุย การสะท้อนปัญหา และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจะทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพได้ สอดคล้องกับ การศึกษาการสื่อสารเพื่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน กรณีศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พื้นที่ชุมชนคลองโคน จังหวัดสมุทรสงคราม ที่พบว่า การสื่อสารระหว่างชุมชนนั้น ผู้นำชุมชนเป็น ผู้ส่งสารหลัก การสื่อสารระหว่างผู้นำชุมชนกับชาวบ้านส่วนใหญ่จะเป็นการสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ โดยเน้นการพูดคุย แลกเปลี่ยนแนวคิด ปรัชญาปัญหากันระหว่างกลุ่มสมาชิกก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชน และศักยภาพของสมาชิกในชุมชน (กรวรรณ เวชชานุเคราะห์, 2556, น. 2) สอดคล้องกับการวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาเครือข่ายท่องเที่ยวโดยชุมชนจันทบุรี พบว่า ด้านการส่งเสริมการตลาด ชุมชนควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวผ่านช่องทางการสื่อสารที่ทันสมัย เช่น เว็บไซต์ อินเทอร์เน็ต เพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่นิยมค้นหาข้อมูลต่าง ๆ จากสื่อออนไลน์เพราะสะดวก รวดเร็ว ในการรับทราบข้อมูล (นิสกร ยินดีจันทร์, ภูริพัฒน์ แก้วตาธนวัฒนา, และสันดุสิตธิ์ บิรวงษ์ตระกูล, 2560, น. 3) และสอดคล้องกับการพัฒนารูปแบบการสร้างนักร้องและสื่อความหมาย เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตกที่ได้อธิบายถึงการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนว่า การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนต้องให้คนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอทรัพยากรของชุมชนตนเองให้เป็นสิ่งดึงดูดในทางการท่องเที่ยว (นรินทร์ สังข์รัชชา, สวรรยา ธรรมอภิพล, วรรณวีร์ บุญคุ้ม, และอัจฉราวรรณ เพ็ญวันศุกร์, 2566, น. 26-40)

3. ผลความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของการเป็นนักร้องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ คือ ด้านความรู้มากที่สุด 3 อันดับแรก

คือ ความเข้าใจในการกำหนดตัวละครเรื่องเล่า ความเข้าใจในการกำหนดปมความขัดแย้งเรื่องเล่า ความเข้าใจในการกำหนดเค้าโครงเรื่องเล่าและความเข้าใจในการสรุปเรื่องเล่า ความต้องการจำเป็นด้านความรู้ดังกล่าวสะท้อนถึงการเชื่อมโยงและการพัฒนาระบบความคิด การสร้างสรรค์ตัวละคร การกำหนดปมความขัดแย้งเรื่องเล่า การกำหนดเค้าโครงเรื่องเล่า และการสรุปเรื่องเล่า ซึ่งเป็นความต้องการในการใช้ภาษาทั้งการพัฒนาเนื้อหาของเรื่องเล่าที่ต้องเรียบเรียงเนื้อหาให้เป็นระบบและน่าสนใจ การกำหนดตัวละครเรื่องเล่าที่ผู้เล่าต้องมีความเข้าใจว่าตัวละครในเรื่องเล่าของตนเอง เช่น การคัดเลือกมะพร้าวที่เหมาะสมต่อการทำขนมทองม้วน ผู้เล่าเรื่องต้องเข้าใจถึงขั้นตอน วิธีการ และการคัดเลือกมะพร้าวที่เหมาะสมมีปมขัดแย้งเกี่ยวกับการได้มาซึ่งมะพร้าวที่เหมาะสมเป็นอย่างไร ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านความรู้ดังกล่าวสอดคล้องกับการพัฒนาเทคนิคการเล่าเรื่องที่ได้นำเสนอว่า เรื่องเล่าที่ได้อธิบายว่าเรื่องเล่ามีองค์ประกอบหลักอยู่ 4 ประการ คือ ประเด็นเรื่องปมความขัดแย้ง ตัวละครและเค้าโครงเรื่อง โดยมีรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบสรุปได้ดังนี้ 1) ประเด็นเรื่อง กล่าวคือ ประเด็นเรื่องต้องมีความชัดเจนและตลอดทั้งเรื่องเล่าควรมีประเด็นหลักเพียงประเด็นเดียว 2) ปมความขัดแย้ง กล่าวคือ ปมความขัดแย้งเป็นแรงผลักดันให้ผู้ติดตามติดตามเรื่องเล่าเพื่อมองหาคำตัดสิน ซึ่งปมความขัดแย้งไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องไม่ดีเสมอไป 3) ตัวละคร กล่าวคือ ตัวละครเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของเรื่องเล่า เรื่องเล่าจะเข้มข้นขึ้นเมื่อผู้ชมจำแนกตัวละครได้ โดยตัวละครหลักหรือวีรบุรุษจะมีเป้าหมายบางอย่าง แต่หนทางที่จะไปสู่เป้าหมายนั้นเต็มไปด้วยอุปสรรค ซึ่งตัวละครหลักก็ต้องพยายามต่อสู้หรือแก้ไขอุปสรรคนั้นไปสู่เป้าหมาย และ 4) เค้าโครงเรื่อง กล่าวคือ เค้าโครงเรื่อง สามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ บทนำ เนื้อเรื่อง และตอนจบ โดยบทนำจะถูกกำหนดให้เป็นฉากเริ่มต้น ส่วนเนื้อเรื่องมีการเปลี่ยนแปลงไม่หยุดนิ่งเพื่อสร้างปมความขัดแย้งและตัวแปรต่าง ๆ ให้กับเรื่องเล่าเมื่อปมความขัดแย้งเข้มข้นขึ้น จากนั้นนำไปสู่ความคลี่คลายและกลายเป็นตอนจบของเรื่องเล่า ตามลำดับ (พัชรา วาณิชชิน, 2563, น. 281-291) สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะการสื่อสารเพื่อเป็นนักสื่อความหมายท้องถิ่นที่พบวาทศักยภาพของนักสื่อความหมายท้องถิ่นมีทั้งหมด 4 ด้าน เรียกว่า “คิด-ถ่าย-ใช้-สร้างสรรค์” ประกอบด้วย 1) ระบบการคิด 2) การถ่ายทอดข้อมูล 3) การใช้ภาษา และ 4) ความคิดสร้างสรรค์ (ธัญวิษ วิเชียรพันธ์, 2562, น. 1-11) และสอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดอ่างทอง ที่ได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 7 แนวทาง โดยในแนวทางที่ 4 ที่ได้

เสนอเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรและกระบวนการให้บริการการท่องเที่ยวที่ควรมีการจัดให้มีผู้รับผิดชอบในการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวให้คนในพื้นที่เป็นผู้ให้บริการด้วยความสุภาพและเป็นมิตร ให้คนในพื้นที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว และควรมีเอกสารแนะนำพื้นที่ (วาสนา โลสุวรรณ, 2566, น. 168)

ด้านทักษะเกี่ยวกับนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ความสามารถในการกำหนดปมความขัดแย้งเรื่องเล่า การกำหนดประเด็นเรื่องเล่าของชุมชน และการใช้ Application VIVA VDO ในการพัฒนาเรื่องเล่า ซึ่งความต้องการจำเป็นด้านทักษะดังกล่าวสะท้อนถึงความสามารถในการปฏิบัติใช้ Application หรือสื่อต่าง ๆ เพื่อนำเสนอเรื่องเล่าผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่เข้าถึงผู้รับสารได้อย่างหลากหลายและรวดเร็ว ผู้สร้างเรื่องเล่าต้องสร้างเรื่องเล่าให้เห็นปมความขัดแย้งหรือประเด็นของเรื่องเล่าชัดเจน รวมถึงการปฏิบัติใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาเรื่องเล่าได้อย่างหลากหลายและต้องกระทำบ่อย ๆ สอดคล้องกับการพัฒนาศักยภาพชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาเครือข่ายท่องเที่ยวโดยชุมชนจันทบุรี ที่ได้อธิบายถึงด้านการส่งเสริมการตลาด ที่ชุมชนควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวผ่านช่องทางการสื่อสารที่ทันสมัย เช่น เว็บไซต์ อินเทอร์เน็ต (นิสากร ยินดีจันทร์, ภูมิพัฒน์ แก้วตาธนวัฒนา, และสันดุสิตธิ์ บริวรงค์ตระกูล, 2560, น. 3)

และด้านเจตคติเกี่ยวกับนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ มีความซื่อสัตย์และซื่อตรงเกี่ยวกับเรื่องเล่า มีใจกว้างรับฟังและเคารพความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นของบุคคลอื่นต่อการนำเสนอเรื่องเล่าของตนเอง และมีศรัทธาเกี่ยวกับเรื่องเล่า ซึ่งความศรัทธาของเรื่องเล่า ผู้เล่าจะต้องรู้สึกรัก ห่วงเห่น และสร้างเรื่องเล่าของตนเองบ่อย ๆ ซึ่งการจะทำให้ผู้เล่ารู้สึกรัก ห่วงเห่น และสร้างเรื่องเล่าบ่อย ๆ นั้น ชุมชนก็ต้องสร้างการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม ในการพัฒนาเรื่องเล่าของชุมชน สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะการสื่อสารเพื่อเป็นนักสื่อความหมายท้องถิ่น ที่ได้อธิบายว่า การพัฒนาคนในชุมชนให้เป็นนักสื่อความหมายที่ดีได้นั้น การจัดการอบรมเพียงไม่กี่วันอาจช่วยสื่อความหมายหรือสื่อเรื่องราวในท้องถิ่นได้ไม่มากนัก (ธัญวิษ วิเชียรพันธ์, 2562, น. 1-11)

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของการเป็นนักเล่าเรื่องชุมชนผ่าน สื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ กรณีศึกษา ชุมชนคลองใหญ่ อำเภอดะโต๊ะ จังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ คือ นำความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของการเป็นนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ ที่พัฒนาศักยภาพได้ตรงตามความต้องการ ส่งผลให้ลดระยะเวลาและตอบสนองการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชน
2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป คือ ควรนำความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของการเป็นนักเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อสังคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ ไปสู่การกำหนดแนวทาง นโยบาย ในการพัฒนา

บรรณานุกรม

- กรวรรณ เวชานุเคราะห์. (2556). การสื่อสารเพื่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน กรณีศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พื้นที่ชุมชนคลองโคน จังหวัดสมุทรสงคราม (การศึกษาค้นคว้าอิสระ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ฉันทรา พุนศิริ. (2554). แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ.
- ธัญวิษ วิเชียรพันธ์. (2562). การพัฒนาทักษะการสื่อสารเพื่อเป็นนักสื่อความหมายท้องถิ่น. วารสารสหศาสตร์ศรีปทุม, 5(2), 1-11.
- ธิดารัตน์ ตันนิรัตน์. (2565). การประเมินความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการสร้างสื่อการเรียนรู้และการขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรของนักศึกษาครู. วารสารครุศาสตร์สาร, 1(16), 236-247.
- นรินทร์ สังข์รักษา, สวรรยา ธรรมอภิพล, วรรณวีร์ บุญคุ้ม, และอัจฉราวรรณ เพ็ญวันศุกร์. (2566). การพัฒนารูปแบบการสร้างนักเล่าเรื่องและสื่อความหมาย เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก. วารสารเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน, 5(1), 26-40.

- นลินทิพย์ คชพงษ์. (2562). การศึกษาความต้องการจำเป็นในการแก้ปัญหา
อย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาวิชาชีพครู. *วารสารวิจัยทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 2(14), 1-12.
- นิสากร ยินดีจันทร์, ฐริพัฒน์ แก้วตาธนวัดนา, และสันตุสิทธิ์ บริวงษ์ตระกูล. (2560).
การพัฒนาศักยภาพชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา
เครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนจันทบุรี. *จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
รำไพพรรณี*.
- พัชรา วาณิชวสิน. (2563). เทคนิคการเล่าเรื่อง: เรื่องมือสอนที่มีศักยภาพ.
วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 18(3), 281-291.
- วาสนา โลสุวรรณ. (2566). การพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัด
อ่างทอง. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 17(3), 158-174.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพฯ: วี.พรีน.
- อณิษฐา หาญภักดีนิยม. (2564). รูปแบบการขับเคลื่อนบทบาทสตรีต่อการพัฒนา
ชุมชนที่ยั่งยืนในศตวรรษที่ 21. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยา
เชิงพุทธ*, 6(4), 355-371.